838 143

Celfloramará

Joguina lírica en un acte y en vers

original de

Don Ramon Roig y Ferré

Música de

Don José María Plá y Orgaz.

Tarragona Juniol 1878.

Reparto

Personatjes	Actors
Adela	Dª Salvadora Capdevila
Catarina	" Ana Monner
D. Camilo	D. Miguel Ricoma
Federico	" Juan Vern

Lacció en Barcelona any 1887

Telefonomania.

COPISTERIA
DE FRANCISCO LOPEZ
TARRAGONA

Acte únich

Casa ben amoblada. Porta al centro y laterals. Balcó á la dreta y finestra al costat. En la paret, al costat del balcó, ab una capelleta molt diminuta que fingeix haberhi á dintre un aparato telefónich. Tapada la capelleta no deu deixar sentyal en la paret.

Escena primera

Adela, en la capelleta, que tindrá oberta, escoltant ab molta atenció. Se sent la veu de Federico que fingeix arribar á la escena per medi del aparato.

Música

Fed. Com més volen separarte
més t'estimo, angelet meu,
fuig l'ausencia y la privansa
mes lo meu amor creix.
¡Ay Adela!
jo suspiro... suspiro... suspiro!
y jo'm moro! jo'm moro. jo'm moro
y 'm torno ecb!

Adel. (Ab espanto)
Vida meva, jo t'estimo,
jo sochteva, que vols mes?
y ja podem separarnos
que perxó 'ns estimarem.
¡Fedevico!...
ay suspira... suspira!.. suspira!

mes no 't moris, no 't moris, no 't moris.

si no tornes.

Ted. Deus estar sola?

Ade. Sola m'estich,

jevo 't meu pare

que s'a dormi

temo que vingui

y m'mogui crits.

Ted. ¿Si vols deixarme?

Ade. Perque es precis.

Adeu, ma vida!

Ted. ¡Hy seras!...

Te per memoria. (Ab pena)

Ade. Si 't pago anjel: (Ed)

Com mes volen separarnos...

etc...etc...

(Adela tanca la portelleta)

— Declarant. —

Adela Ningú no fos cas que aquí
tornés a sortí l'meu pare,
per jugue 'ns enrahonar
sense que l'meu papá ho sapiá,
tenim de valdre 'ns d'uns medis!...
habém de passar tals anyias!...
jurij si ell venía aquí
ay... qui 'n una se 'n armaba!...
No se perque no 'l pot veurer,
no se perque no li agrada.
¡Y tant que m agrada á mí!...
¡Y tant mono!... ay, cor!... calla,
calla y sufreig, fins que Deu
vulgui acabar pena tanta.

La sort qu'ell es pàcot llest,
y entén molt en matemàtiques
y electricitat, allò
que van inventá las rancas,
y ha colocat del balcó
de la casa, aquí à la sala,
un instrument prodigiós
qu'hem permet ab tota calma
parlar de lluny, y d'aquell modo,
cuant à n'aquí no hi ha 'l papa,
fem servir 'l seu instrument
per dirnos cuatre paraulas.

(Desde dintre)

La. ¡Adela!

Ade. Ja m'ha sentit!
me'n vaig cap à l'altre sala,

si no 's creuria que aquí
li feya corre la trampa.

(Entra)

— Escena II —

La.

(A mitj veure)

¡Adela... ay, ay jo 'm creya
que la sentia cantar!...
Potse' tambe somiaba!
tinch uns somets tant estranys!

Comensemos a' endlesta,
quina hora es?
~~xxxx xxxxxxxx xxxx~~ deu se' tart;
¡Tres cuarts de cinch!

(Mirant l'rellotge)

Oh!... encara
es de jorn, tinch temps. Vejám
l'ilustracio'!... da!... es nova,

ja... ja!... mirém 'ls grabats.

(S'asseuta prop d'una

taulota redona que hi

ha a l'esquerra y fulleja

l'Illustració)

"Vista de Nikopolis!"

(Llegint al peu)

Bueno!

no se ahont cau. Tiréu avant.

"trono de oro ... caramba!...

¡un trono d'or...! "del sultan."

Malaguanyada riqueza!

al mitj dia 'ls hi cau

y bonanit y bon hora!

Aquet es bo!... "Guerra ójaz." 2°

"discusión en un café!"

guna gent mes animal!
ves que disputan... Dé, vajá!...
tots son turchs; tirém avant.
"San Petersburgo. — Damas de la
aristocracia preparando hilas
y vendajes para los ejércitos de
operaciones."
Aquestas damas me sembla
que fassan aquet treball
perque partin los diàris
de la seva... caritat!
caritat mills just diràsen,
bombo, bombo... y nada mas.
Fambé'ho fan las espanyolas.
Ola!... Ola!... "Don Tomas
Padró — distinguido artista catalan."

Es estrany que a Madrit dígan
"distingeixo" a un catala!
Pobre Pedro!... era urgent!..
mes ja es mort!... descansi en pau.
—"Boston.— Esperimentos realitza-
dos con el telefono del Dr. Bell
para trasmitir la voz humana
na a largas distancias."
Agueita no me l'empasso!
aixo no gotze jamay!
Lo parlar d'aqui a l'Habana,
y aixis ab veu natural
y sentirme, y contestarme?...
¡La barret!...ca!...no ho crech pas.
Aquets inventors comicn...!
oh, y ho dihuen tant formal

qu'un se queda aixi'ndecis,
si'sera, si no sera'...
M'dia que aixo s'inventi
si a'la fi's pot inventar
bonant corrent. Me sembla
que per ell ja s'ha acabat.
Perque, ves qui'n tonto fora
que s'amura a gastar
'l grapé zellos y tinta....
y encare queda esporat
a'perdre 'l treball y carta
com ara passa de pla'
cuant anant a'n'el telefono
junga com vulgui enrahonar?
¡La't dich jo!... cuantas se'n pensan
aixó si que's rumia.

Pero m'en sembla qu'això es/ufia.
Acabemos d'arreglar
y anirem a las delicias
a fe 'l vol ab 'ls companys.

(Va al balcó)

¡Fumets..! altre cop la viuda..!...
ja 's al balco; tant se val,
aquesta dona m'estima,
m'ho demostra a cada pas.
S'está mes temps al balco
que cap lloro real.

(Saluda, fingeixant
que parla ab la de
fóra.)

– Servidor..., vaja!... saludo...
als peus de vosté! Faràn!...

vajà, lo dicho, m'engresca;
es un tijo recabàt.

(Al públich)

Si li vejèsseu 'l nas,
si li vejèsseu la boca....
y 'l jsen.. y 'l..., ja'!.. ha'!.. ha'!..
tant diría que á vostés
'ls entraría l'afany
de conèixerla..., y tal volta....
potse entre vostés hi ha
algun viudo... y no m'espreso!
la desitjo jò, y no cal
que perdin 'l temps, m'estima,
pero cuidado, ey!.. jserio!.. ah!..
Ja, ja!.. 'l sombrero; magnada

(Se 'l posa)

aquí, un poch decantat.
S'l basto, y a la butaca
que surti 'l mocador blanch.

(Se l'pe nertix)

Fa un saludo.

(Dirigeix al balco')

¡ay caramba!...
justament ara ha marcat!
Ja la veure pe'l carre.
Catarina!... aveyam
si'faig goig!...

(Se mira al mirall)

Si, si ja m'agrado.
Catarineta!...

— Escena III —

Dit y Catarina

Sat. Que 'm demana?

Sam. Si — Veuràs. I l'Adela?

Sat. Al seu quarto.

Sam. Ara bé. Mira me 'n vaig;
ten cuidado, sents? I l'Adela
ja sabs que àgui hi té jocdals.

(Mcap.)

Sat. Bé anaren descansat
que mentres jo sigui a casa...

Sam. Igualque hi fos jo, cabal,
ja se ja que tu 'm serveixes
per tot.

Sat. Be prou que vostè ho sap.

Sam. Bueno, adeu.

(Se 'n va.)

Sat. Pazitholé. (Rimple.)

tu si que estàs molt tocat.
Ja es fora; lo de costum:

(Va a mirar al

balco.)

No es al balco... no hi fa res,

(Va al aparato, lobra

y crida "Federico.")

un cop al forat; sino es.

(Colga y torna a

tancar.)

Ja deu sentir lo ruim ruim.
Ara vé y s'entent ab ella,
jo, entretant, al balco,
ells s'aprofitan, y jo...
protegeixo a la parella.
Si 'ls dos s'estiman y van

per bons fins, que si ofroa,
si 'al cap y a la fi, es cosa
que tambe ns 'ha la faran!
Ola!... já 'sento cantar!...
ella ve... ojo, que 'l vell
no 'ns dongues aqui un tropell!..
anemsen a 'vigilar.

(Se 'n va al balco.

Adela surt del
seu cuarto al temps
que apareix Federico.

— Música —

— Escena IV —

Adela y Federico.

Fe. Estas soleta?

Ade. Soleta, si;

pots ab confiança
entrar a dins.

Ad ¡Ay Adela! ay Adela...
ay Adela del meu cor!

Fed. Federico no cuspiris,
no cuspiris per favor.

Ad. Desde allá á casa
te puch mirar,
desd'alla casa
te puch parlar,
desd'allá casa
¡ay amor meu!...
desd'alla casa
miro l'meu cel.

Fed. Federico! Federico!
Federico del meu cor!

Jo. Ay Adela quant sufreixo!
¡Ay Adela!... compassió!

Ade. Des d'aqui casa
t'sentor cantar,
des d'aqui casa
te puch amar,
des d'aqui casa
per breus moments
des d'aqui casa
veig l'amor meu!

Jo. ¿S'cert Adela?

Ade. Molt cert, molt cert.

Jo. Ay quina dita!

Ade. Oh qui'n plaher!
Mes al dia que l'meu pare
descubreixi l'nostre amor

já pots dir: boranit vida...
hi haura sustos y trastorns.
Jo. Res m'importa que l'teu pare
descubreixi aqueix amor,
que tinguis a'tu segura
lo teu pare no m'fa'ixo.
Ay no, no, no.
Ade. Ay si, si, si,
si'ell te troba a'casa
tu quedaras llubit.
Jo. Pero tu'm'estas resolta?
Ade. Si amor meu, resolta estich.
Jo. Aixis donchs, no tingas pena
Ade. Apropa ten jamay ne tinch.
¡Federico...
amor adorat!

jo t'estimo y m'aprimo,
te miro y m'admiro
ab gran ansietat.

Zv. Ay Adela...
àngel celestial!...
al mirarte y tenirte,
al sentirte y gaudirte
quedo trastocat.

— Declamat —

Ade. ¡Ay Federico... que mal
tenim avui nostre amor!
¿Y papa...

Zv. No tingas por!
L'teu papa es racional,
al ménos jo ho pensó aixi,

y no crech que s'hi oposi...
deixa que jo li proposi....

Ade. Tu, Federico, tro veus clís
y 'm sembles que vas errat.
Ell sospecha, ha armat un vol
y m'ha dat un desconsol!...
y per poch, no m'ha pegat.

Fed. Bé, veuràs; digas al vell
que poca franqueza, ¿estás?

Ade. Ell m'es pare....
Fed. Ja.. pradas!...

Ade. Y te dreta...

Fed. Jo 'n tinch mes que ell.

Ade. Federico!...

Fed. Aquets trasports
si 'ls repeteix... creume, á fé,

tal escandol promoure
que 'm sentiràu fins 'ls sorts.

Ad. Pero m'estima...

Jed. Això ho nego!
si jo per cas com 'l refrany
català, que diu: de tant
que t'estimo, t'apunyego.

(Jausa)

Ell t'és pare, per tenirte,
per volerte y estimarte,
per vestirte y per calsarte,
per educarte y mantenirte;
ell no 't pot donar torment,
ell no pot privar 'l teu gust,
ell no 't pot donar disgust,
ha de ser condescendent.

y 'l pare qu'olvida aixó
y lo goig de 'ls fills no fá
y que 's creu que per mira
pre 'l seu be, 'ls dóna basto,
no es bon pare, ni ho pot ré
com la lley de Deu ordena,
es d'aquella certa mena
sens amor, ni cor, ni re.

Ade. ¡Ay Federico!.. ¡per Deu!..

Fed. Sá'm sap greu... es el teu pare!..
pero Adeleta, repara
que sent tu l'amoret meu,
y estimante tant com dech,
y volent que sigas méva,
no puch sufrir la ira séva,
hay de dirhi 'l que hi conech.

Jo no se pràs que mes vol!..
ets bonica, humil, amable,
molt honrada, quieta, afable!..
y m'estimas a mi' pol.

Ade. Això 'es; y a'ningu mès!....
Federico meu!....
Y està cla'!....

Fed. volguer mes, es demana
aubercochs als esbarjos.

Ade. Ara que dius d'aubercochs
mes fas vení a'la memoria
lo naixement y la historia
del nostre amor... y aquells jochs...!

Fed. Tens raho; juig queda un rato
de calma, nena, pensem
en lo nostre amor, ri'hem

fentnos d'ell el fil relato.

Aprofitém l'ocasió

vina aquí, asentat, nina.

Ade. Esperat, la Catarina....

(Anant a'murar.)

Jed. La vrgila a'n'el balco.

Ade. Si no tens seny!....

(Mostantse ab za-

tamerra.)

Jed. T'ho prometo

zere bon minyo.

Ade. Veurem!..

si't proposas ho acabem

y't deixo sol.

Jed. M'hi someto!

Ade. Vejám, doncha, si tens memoria,

si 't recordas com estàvam
y del modo que passàvam
los nostres dias... de gloria.

(Sousa)

Ted. Eram à Reus; gran Ciutat...
gent catalana y de cor,
aficionats a 'ana' al hort
y a'n 'el más á' fe' 'lguiat.
A casa la teva tia
tu t'estabas, y jo m'estaba
a'cal onde, que 's trobaba
al costat; tu, cada dia
al hort zurtías y es clá!...
com també zurtá jo....
'ns vam veure... y l'ocasió...
en fin, lo demés ... ya jo.

Aviát 'ns vàm entendre...

Ide. Ly... cuidado... ¿que vols dir?..

Zeb. Be!.. dona, vuy dir que allí
la nostre pasrie 's va encendre.
Al demati nos trobabam,
per la tarde, tarde 'nveyam,
cap al tart, junteta... conveyam,
de nit... ns estraviabam.
Teniás molta fal-lera
á fulla nius de pardals,
y 'm feyas puyá pe'ls alts
á busca 'ls de la pomera.
Mayordabas enfilá....
y jo 'l niu... ¿vas? te buscaba,
y si algun cop no 'l trobaba
ja 't probabas á ordá.

Te 'l baixaba, al fi, de dalt,
y 'ls feyas petons...

Ade. Pampana!..

Jcd. Ay... de quina bona gana
m'hauría tornat pardal!
Deyme, als aubercoques.

Ade. Ay quin gust!....

Jcd. Allá es goza!...

Ade. Aquell temps!...

Jcd. ¡Vaijuch pensa!!

Ade. disfrutabam!...

Jcd Dálls mes!...

Per l'hortét 'ls dos corriam
alegrets com picarols
y 'ls bercocs del puny ol dols
d'entre 'ls altres escullíam.

Y allí, resguärdats del vol *
jo 'ls cullá ...

Mde. Y 'ls tornaba ...

2d. Ze 'l obrá ...

Mde. Me 'ls menjába
y 'm trencaba 'l pinyol!

2d. Me 'l posaba a la boqueta
y tu ... ai vos ... me 'l prenías ... +

(Desde * hasta + tot
aquesto tros ab molta
zalamería y gran
intencio com si ei
fosés.)

Mde. Y tu!...

2d. Y jo!...

Mde. Z'atrevías!

Fed. Allavors...

(tranta d'abraçar.)

Escena V.

Dit Catarina y abiat Camilo.

Cat ¡Ay senyoreta!...

corrin... fugi... (á Federico)

que's aquí!

Ade ¿Que diu?

Fed. ¿Que fuig?

Cat. Se'n morta!...

L'he vist qu'entraba á la porta!

Senyoret, no pot sortí.

Fed. Batua 'l mon!

Cam. (dintre)

Adela!— Adela!—

Ade. ¡Ay mare meva!—

Cat. (A Federico)

¿Que 'espera?

amagui agui 'l dàrrera

y cuant entri, allargui vela...

(S'amaga darrera

de Lardon.)

Tram. (furtivit)

Adela!.. Adela!.. respiro!..

Si cert!.. si!.. s'ha descubert!..

a'n 'aqui porta la proba,

aqui porto l'instrument.

¡Oh prodigi de la ciència!...

ara si, tot ho creure!

Escoltéu.

Ade. Perque té, papa?

Tram. ¿Que dius?.. lo mes gran invent!..

Veurás lo que diu la "Patrie"
que és un diari francès.

(Llegeix)

"No ha' mucho hablamos de
una mejora hecha en el telé-
fono por Mr. Hughes, inventor
del telefono impresor."

¡Se ho heu sentit!... fins un te-
lèfono impresor!... allò prova
que ja existia.

(Segueix llegint.)

"Los ensayos efectuados uno
de estos últimos dias han pro-
ducido gran entusiasmo."

Se ho creu!... que no s'entu-
siasma al veure una mara-

lla tal, una invenció magna, un descubriment superbo!...

(Llegeix llegint,)

"En una reunion de ingenièros presidida por el duque d'Arpyl..."

No l'conech, pero de segú deu se'un sabi.

(Torna a llegir)

"se dièron explicaciones sobre el micròfono..."

¡Micròfono!... micròfono!... ja ho sentiu!... micròfono!... l'hom sol, ja vidica qu'ha de ser una gran cosa!...

(Segueix la lectura)

"Micròfono, que tal es el nombre

del nuevo aparato y quedó demostrado que este invento está destinado á prestar grandes servicios, en particular á la ciencia médica"... La ha haben sentit!—

Ied. (Ha escolto!—)

Ied. ¿Que's això?.... á que ve ser...

Bat. Que vol que sigui, una bola.

Sam. ¡No blasfemis!

Ied. (Viva Deu!—

que'n pensament... si'l vaguin!

(Sent sense que mi-

gu'ho noti ens que

Catarina)

Bat. (Et abela)

(La ha marcat!...)

Lam. Permi, aijóes
l'invent mes gran que'n la mon
pot descubrir lo talent.
Deijeume vol, vol well veure...
y estudiar....

Ide. Pazzichole!..

(Se'n va Catarina
la esquerra.)

Lam. Catarineta, no't mogueis
que'l cava tots dos ho farem.

Cat. 2 Qu'hem de fer?

Lam. Calla!... una proba.

Cat. (S'haurá tocat del bolet...)

Lam. Veus aijó'?

(Ensenyantli l'aparato)

Cat. Sí.

Lam. Doncha colócatho
aquí a'la orella...
Lat. Corrent!...
ay!...ay!...que m'fa'pessigóllas!...
Lam. Calla, pimple!. Dabaquet...
pósat allá... llunyi... y tíba...
ara, escolta 'l que 't dirè.
(Latarna al la boca
en l'orella a'l un extrem
del escenari y Tamilo
a l'altre extrem al l'al-
tre boca. Figuera que
li parla molt baix
que ella no sent.)
Lat. ¡Ay qu'hem fa'riure!...¿qué m'deya?
torni!!...

Cam. ¿Que no ho ets entés?

Cat. No tenyo!

Cam. Donchs escolta.

Cat. (Escb.)

Cat. Ara. Diu que menjarem per sopar.

Cam. Sant, quinó aleya! vaja, no hi ha mes, es cert. ¡Qui ho nega!.. Vejám, torrenshi.

(Escb.)

Cat. Si!.. no!... cuant vulgui vosté.

(Responent a las preguntas que li fa Camilo.)

Cam. ¡Gui'n invent!... gunna delicia!... sobre tot per dir secrets!...

(Vejám, vaig a dirli una cosa
que ella sap...) Au!... jvosát be!

(Bah. Catarina s'en
fica per lo que se supo-
sa que li dirà.)

Cat. ¡Calla!... si anjo torna a dirme
un enfado... Strajó!...

(Bah al revés. Tancila
l'orella a la porta a la boca a l'
orella y Catarina
parla)

Sam.

Se!... jè!...

(Bihont per lo que
li dirà.)

Cat. ¡Tonto!...

(Bridant y pegant

rents. Vaniu gent
ab l'ajzanato a l'ovella
espesant gue li pasta:)

Cam. 2 "Jue dius? rejetijho!
auta!... dijos!... Li no hi es!...

(Adonantzen)

Batua'l mon!... jo esperaba!..
vaja!... si, es cert!... es cert...

(Va'al balco')

Ola!... ola!... la vindeta
que s'esta'n'el balconet.
— Servidor!... (Saludant)

Somrie... gu es guapa...
si jo parlari'hi pogues!...
Oh prodigi!... aguesta cosa L
te raho!!
e raho... si aijo's perfet...

mes com jo che colocarlu"!..
l'instrument!... si ella volgués!

— Escena VI —

Camilo y Federico

— Música —

Fed. ¡Servidor!

(Ola... aquell pelaga-
Cam. ¡que volia?

Fed. Si'm permet...

(Ja so a'duitre.)

Cam. (Malvinatge!...
que vol are quest benehit...!)

Fed. Vosté, D. Camilo,
vosté ja'm coneix,
mes no jmoru á fondo;
atengui un moment.

Lam. Es cert, jà t'ho record,
cuant eram a Reus...
mes jo hi anglico
que sigui molt bon.
Ld. Lo noch el veni
qu'esta' aqui devant,
jo so' un jove fi
com ven y elegant.
Un frach jo so'
y guants tambe,
jo so l'inventó
d'aquest instrument.
Lam. ² Hi escolto ² vosté ...
Ld. Lo noch, hi 'stem.
Lam. Y busca pot ser...
Ld. Cent vols provarlo.

Jeni la física
y en la química
y en los cálculs
molt versát.
Jen mecánica,
y en acústica
y en l'alquimia
familiar.
I després de molt pensar
y regirar bons autors
a la fi vaig inventar
lo que 'ls meus fans favor.
Com m'havia de pensar
que vente fos l'inventor...
Ara ja pot contar
si, si, si ma favorecen.

— Declamat —

Gam. — Vingui als meus braços!

Jud. — Oh si!...

Gam — Aprete!... es de!... no tant!...

Jud. — L'entusiàsme!...

Gam — Gam!...

(Progue tenì un sabiapé!...)

Vosté, ab lo seu vinent,

ha resolt 'l gran problema!

Jud. — Oh!... no tant!...

(Aparentant no

destria)

Gam. — 2 Y aquest sistema?...

Jud. — Vaig á esplicarlhi al moment.

Gam. — Atents!...

Jud. — (Es meu... Ubi gratias!)

Lam. Donchs l'escolto absencià.

(Pausa)

Jed. 2 Saps qui vá ser la causa,
la pedra filosofal
de descubrir tal misteri 2

Lam. 2 Jué sap un... de que 'n vindrá 2

Jed. Donchs vá ser la fogadera
un dia d'dalt del terrat.

Lam. / Home....

Jed. Cert!

No puch comprendre...

Lam.

Jed. Desseguida m'entendrá!
M'estaba al terrat un dia
de bon demati, observant
un satélite que á Venus
l'hi donaba mal de caps.

Va jugar la bogadera,
deja la corda d'ells pals,
comença a estendre la roba,
y jo vinga vigilar
lo satelite que a Venus
ja s'anaba aproximant.
Vaig acosta aquesta nit a la
aigua, per casualitat
a una corda tibanta
que ella hi tenia la ma.
En el moment en que 'l satelite
a Venus passa fregant,
sentí claras y sonoras
aquestas paraulas:— "Joan!
jo te quiero muy, rèmucho!
te lo dijo muy formal."

Miro, guayto, veig, escolto,
y repasa qu'al devant
de la grassa bogadera,
al altre part del ternat,
hi habia un cabo corneta
qu'ab ella parlaban bey.
Com pot ser... vaig preguntarme-
que la ven hagi arribat
de tant lluny al meu oido
cuant se parlan... a'l oar?
Com? ja ho se; si es l'acustica,
la vibracio... que alterant
de las capas atmosfericas
l'equilibri natural,
ha trasmitit el sonido
electrich, desde la ma

qu'ella tenia a la corda
fins a mi. Jo, admirat,
jle'l de gorg, d'entusiasme,
y comprenen lo gran pas
que donaria la ciència
ab descubriment tant gran,
vaig a casa, agafo un fil,
un embut a cada cap,
me'n poso un a la boca,
dono l'altre al meu germà,
se l'col·loca aquí a l'orella,
jo enrahono baix... molt baix!...
ell m'escolta, 'm sent, respira!
parla, l'sento... sí!... ja està,
ja he descubert la manera...
ja tinch donat lo gran pas!

un invent nou!.. oh prodigi!..
ígloria!.. ja sóch inmortal!"

(Veta agenta nets
ció ab encisent en-
tusiásme.)

Lam. Oh sí!.. sí!.. vosté es un sabi!
vosté la valla ha assaltát,
vosté mereix que la fama
lo pregoni en totas parts
invencible!... el non plus ultra!...
y l'hi aspegun pedestals
y li posin per corona
un embut gran, colossal!

Jed. No, la meva fantasia,
lo meu geni, m'diu:—Avant!..
y aquí dins sento remouer

tals ideas, y tals plans,
que si logro realisarlos
los espays atronara
la trompeta de la fama.
que 'l meu nom ensalsara!

Sem. 2 'Y que on?

Rev. Oh!... una caiça
telefónica, que per grans
repetirá las paraulas
d'un discurs, d'algun debat,
que sentintlo estan oberta
y tancantla 'n be 'nacabát,
conservará las paraulas
ab son timbre natural.
Y si vorté vol sentirlas
ni'gu'hagin passát molts anys,

no té mes que obrí la caixa,
toca'l resort, y veura
com de dintre surt la veu,
clara, forta, natural
com si acabes de produhirse
en aquell mateix instant.

Cam. Això fora meravellós!

Ted. Si'l tenyo si; que ho sera!

Cam. Vet'aqui'l gran testimoni;
disputan dos enfadats,
un té la caixa qu'escolta,
se la guarda en'ben acabat;
¿volen probar lo qu'han dit?
donchs la caixa al tribunal,
y a n'allí devant del jutje
ls hi canta net y clá

los insults y las injúries
que varen dirse enfadats.
Está bé, vejàs, desdiuten.
2v. No es encara aixó l'mes gran.
Suposis vosté un gelós
o bé un marit... escamát
que per tenir dona guapa
passa sempre mals de caps.
Vol saber si la costella
l'hi es traidora o fiel; ¿que fa?
col·loca a dintre del cuarto
un aparato arreglát,
se'n va, ella s'queda, bueno.
hi va algu... parlan... ja está!
cuant torna dll, obra la caixa,
repeteix lo qu'han parlát

y sapz de cert quant volià,
pumt per pumt y pam a pam.
Tom. ¿ y tambe 'l corall que fazzin ?
Ted. Tot lo que fazzin, cabal.
Tom. Aixó es incomprensible...
voldrá estarne enterat.
¿ Ivno li fóra poible,
es dir, si no li vé mal,
esplicárme la manera....
Ted. Aixó say!... facil sera.
Tom. Donchs desd ara considera
lo meu mestre. Tiri avant,
y en cuant 'l pmeu...
Aixó es cosa
Ted.
que vosté 'l arreglará.
Tom Concedit tot cuant demane.

Jos. Ara es hora..! M'ha de dar
per las llisons y molestia
de fer'hi comeupe'l plan...
la má de la seva filla.

Fran. ¡Fe dia ara...! 'svol burlar!

Jos. Nizenyor... y prou me sembla,
es dir, la noya mes val
mes agraeyda ciencia...

Fran. Calla!..
(encare que be'n mirat...)

Jos. Le per sa filla, deliro,
l'estimo, l'adoro tant
que per ella no estudio,
per ella perdo la pau
perdo'l sonsiego, la calma,
perdo la tranquilitat

perdo fins!...

Lam. Vagi al burrango!

a'la fi tant hi perdra

qu'aqueixa estranya fal-lera

li fara perdre del cap.

Ted. Vorá entuma a'la viudeta...

Lam. 2 "Que dii?

Ted. Que vui al devant;

y volent jo protegirlos,

fent obra de caritat...

Lam. Y'a vorá aixó que l'importa!

Ted. (Aquella no fa' l'senyal!..)

Y com que jo 'l meu sistema

vull deixar prev tot probat...

li dire... (que li duch ara!..)

Lam. Jre regons vaig observant

vosté tracta de burlarse.

Ted. Jujú may!... s'ha equivocat...
perque jo, tant sols deuría...

(Se sent la campaneta
del aparato de la paret.)

Sam. ²Fill'es aquí²?

Ted. Prompte ho sabrá!

Vinguin, guaytí...²que li sembla²

Sam. Y bé, ²que's aquest forat²?

Ted. Aquí's es... es el teléfono!

Sam. ²Ne dius²...¡á casa!...carram!...

(Molt content)

¡jo 'l tenía á casa!...y dejarm
jove, ²que li ha posat²?

Ted. Jo. Verdo!!—

Sam. Vinguin als meus brassos!...

si m'entusiàsmo pergraus!-
justament aixó volia!

2o. Doncs ara l'hem a provar.
Vol sentir com ella parla?
doncs escolti aqui al forat.

(Balla al amichat)

(Vejám si la Catarina
secundará lo meu plan.)

Lam. Moments!-

2o. Oh, pregunti.

Lam. Teraho!- "Deso las mans."

(En lo forat.)

Si,.. si; si, ara m'contesta...

(Queda abismat fent pre-
guntas en lo forat y se
supos a li contestan. La

aparegui moment ment
dela y baixi dins a l'ede-
ric.)

Ede. ¿Fue tal?

Rde. Per ara hem guanyat.

Ede. Vida meva!...

(Ab amor)

Ed. No suspiris,
es tot meu, y ajudant Deu
cediré sens resistencia.

Edm. Ja!...ja!...ja!...just, aixó es.

(Com contestant á una
pregunta que li han
fet.)

vinch, esperim; ¡quina dicha!...
Noya!...

(Emocionada)

ah..! ets aqui?..doncs bé!
torno prompte, vaig..disperdin..
al cor permís....

Fed. Vesté't te.

Em. El sombrero!..

(Se'l posa y se'n va!)

Fed. ¡Bruna fila!..
Ja ésta'l bé aquest barretet!..

— Escena VII. —

Federico y dita

(Federico corre al
aparato y diu)

Fed "Catarina!.. vos ni ho arreglas,
ara surt d'aquí corrents."
Ara que voleto estém

y ale llibertat y alegría,
vols cantar, videta mia?

Ade. Com tu vulgues.

Rs. Anchs santem.

(Va al piano y tria pa-
pers de música.)

Americana, 'l paper....
jó, al piano....

Ade. Já'm farás
mes d'un cop perdre 'l compas.

Rd. No tingas pro...jó 'l perdre.

—— Música.——

Ade. Un pollito perfumado
me robs mi corazon,
bailando una americana
con bellísimo primor.

Su ligero movimiento
¡ay... que vértigos me dió!
y su risa voluptuosa
aumentó más mi amor.

Sogróme del talle
y al dulce compás
¡ay Dios ... y que vueltas
dimos con afán.

Sentí su cálido aliento
á mi mejilla llegar,
y sus ojos chispeantes
me cegaban sin cesar.

Un marco atroz
entonces sentí,
y un beso me dió
y un beso le dí,

Su risa hechicera,
su dulce mirar,
me hacían, ¡Dios mío!
perder el compás.

y en mi corazón
se encendió un volcán
perdí la razón
y no pude maí.

— Declamait. —

Ja minguí 'ns separara,
ets meva. —

Sí, sí; só teva!

Doncs per ço mateix que 'ts meva
ja puch mana y dispora.
Mano y dispoo que l'cor,
que tancat tens aquí dins,
may obehesca altres fins
que'ls que li dicti nostre amor.
Mano y ordeno que tú

mésticis... fins a'morí
y que lo que sents per mi
no ho sentis may per ningu.

Ade. Jò 't vuy deixar provàt
que, sigà dret, sigà tòrt
lo que 'm mani, avans de tot
respecto a' l'autoritat.
Y someto al seu capricho
fins mon cor, ma fé, ma vida;
pot manar, y desseguida
se fara 'l que 'l vol. He dito.
Posa 'l sello.

(Margarida la mira
qu'ella besa)
Just, y tanco!
(Abraçandla)

Ted.

Ade.

Ede. Recordi l'autorität
que ningú l'autorisät
per fer abusos... (No es pas manco.)

Fed. Una prova, vida mia,
que t'estimo....

Ede. Ja ho crech, jà.

— Escena VIII. —

Dits Emilio y Catarina

Cata. Aixó que fa, també 's fa
per telefonomanía?

Fed. Si 'n tengo!

Cata. Jo n'estich certa.
Com vosté alla....

(A Emilio com
dihentli vosté alla
també ho ha fet)

Tom. (Vols calla!)

Tat. Si la veu d'álla, aquí amila,
aquets

(Abrassada)

també han arribat.

Tom. Calla't dich!...

Ide. Papa!..zuplic
que calmi ja't nostre afany!

Fed. D. Camila, desvideixi
ó me la dona, ó 'l forat
tapo ara y vosté 's queda
sens saber d'áixó un borrall.

Ide. Papa.

Tom. Es cert que la canalla
avuy saben mes que 'ls grans.'

Tat. Si no cedeix, canto!

Sam. ¡Simple!

(Si un sabé!.. ben mirat!..)

que caramba!.. gendre .. viu!

Fed. Apreti, vegre ...

Cab. La cuta!..

— Música —

L'aparato queda obert
y l'autor está esperant
d'allá lluny, sentir si piulan
o'si repican las mans.

— Fou —

Nota: (S'vol suprimire la música, se
cambiará lo final del modo següent:)

Cam Miri, 'ls senyors ho diràn;
devant seu no s'l'gue han fet,
ells 'l podràn perdonar.
Si àplaudeixen... Jo consento.

Jud. Callin!... que sento trucar!

(Se sent la campa
neta del apartat
y Pedrico va'ri
escoltar y al poch
rato diu:)

Batlia 'l mon!... ¿que no ho
saben?
es l'autor!... ¿que vol?

(Fent la pregunta

(dintre del aparato
y queda esperant
la resposta)

Caram!
¡qui 'n encarrech!... me demana
que li digui 'l resultat,
vostés mateixos, si 'xiulan
ell d'allà ja ho sentirà.
Mes per tots será gran festa
si un poch replican las mans.

COPISTERIA
DE FRANCISCO LOPEZ
TARRAGONA

Obras del mateix autor.

La tornada del heroe.

Se planxa con lustre
L'home propòsa
Telefonomania
Per un amich...
La primer fruit
¡¡Mort y venjansa.!!